

Mobles Vila Musach és la societat que Andreu Vila Baucells presideix actualment a Sant Miquel de Balenyà. Va ser en els anys 1957-1958 quan el seu pare, Jaume Vila Musach, va fundar-la: **“Va començar amb un petit taller de fusteria, tot i que tocava bastant la part de la decoració. A partir dels anys setanta, i de mica en mica, vam anar deixant el que era la fusteria i ens vam dedicar exclusivament a tota la part del moble”**, un tipus de producte que, fins aleshores, tenia un mercat més aviat reduït: **“A partir d'aquí vam anar creixent fins l'any 1992. Llavors vam patir un parell d'anys bastant dolents, una mica lligats als cicles econòmics generals i a la caiguda de la construcció. Ara, amb la reestructuració, estem preparats per a properes crisis.”** La incorporació d'Andreu Vila a l'empresa va ser ben primerenca: **“Jo vaig començar als catorze anys com a aprenent, com qualsevol altre treballador. A mesura que passava el temps vaig començar a portar la part de les vendes i de la producció fins que el meu pare es va retirar. Llavors vaig fer-me càrrec del control total de l'empresa.”** En la seva gerència, l'Andreu va assumir una gestió personalitzada de tots els temes d'empresa, alhora que també disposa de bons socis: **“Són persones de tota confiança, de les que te'n pots refiar.”** Judit, una de les seves filles, és qui l'ajuda actualment en la part de les vendes **“que pel tipus de moble que fem comporta molta dedicació, moltes hores.”** Això no obstant, també hi ha una persona que s'encarrega de la part administrativa i comptable, i la resta de la part de producció.

Vila Musach té la virtut d'haver assolit una especialització en un tipus de moble que l'Andreu defineix com a **“clàssic i d'un disseny elevat, molt artesà, molt manual”**, la qual cosa demana, així mateix, un personal molt específic i ben qualificat. El que enguany és del tot cert, i potser a causa d'aquests daltabaixos que pateix el món de la construcció, és que les tendències més recents del mercat es decanten cap a mobles funcionals, que no siguin excessivament cars: **“El moble té les seves èpoques però nosaltres no notem les davallades que pugui haver-hi en un altre tipus de moble més funcional. Tenim un mercat més continuat en què el més important és la qualitat, els acabats i el disseny.”**

Arran de la seva jovenívola incorporació a Vila Musach, l'Andreu va haver de fer compatible la feina a l'empresa amb els estudis de disseny: **“Anava als vespres a l'Escola Industrial de Vic. Els estudis, la part del disseny sobretot, em van ser útils, m'han ajudat bastant.”** I és potser per això i també per les singularitats que demana el treball artesà que una de les seves preocupacions ha estat sempre la manca de personal qualificat en els oficis. El consell d'Andreu Vila per a la gent jove que comença en l'ofici és clar: **“A la llarga és potser millor que una carrera. Però és cert que cal tenir molta paciència, perquè un ofici mai no s'acaba d'aprendre.”** Més enllà d'aquests consells fets a cau d'orella, les reflexions d'aquest empresari envers les mancances formatives tenen altres dimensions: **“La formació de personal qualificat té un cost que la petita empresa no pot assumir.”** Per a ell, l'ideal és una solució mixta entre les escoles professionals i el petit taller: **“Crec que si l'Administració donés suport a les empreses petites**

que agafen un aprenent, estalviarien molts de diners a les escoles professionals, i els aprenents sortirien molt més ben qualificats. L'ofici és al taller: a les escoles s'aprèn i els aprenents en surten amb molta teoria però per a la pràctica, han de tornar a començar.” Això no obstant, i malgrat les dificultats amb què topa el treball artesà, aquest empresari ha aconseguit d'establir una plantilla bastant consolidada amb un percentatge ben elevat de treballadors qualificats. I és molt conscient de la importància que suposa la fidelitat dels treballadors per tal de mantenir uns nivells de productivitat acceptables. En aquest sentit, Andreu Vila sap que la vàlua d'una empresa rau moltes vegades en el material humà que la conforma, i treballa per tal d'incentivar-lo: **“Jo considero que l'empresa no sóc jo, ni les màquines, ni el local; l'empresa és tota l'estructura personal que l'envolta.”**

Com qualsevol negoci relacionat amb el món de l'habitatge, a Vila Musach l'Andreu percep també els daltabaixos que sovint pateix el mercat de la construcció, però té la seva teoria sobre els índexs de benestar de la població: **“Jo em regeixo per la matriculació dels cotxes: quan puguen les matriculacions, en tres o quatre mesos augmenta la venda del moble; quan baixen, el moble també se'n ressent. El consum té els seus punts de referència.”** El que és ben cert és que alguns dels sectors de la construcció constaten de manera empírica unes corbes econòmiques. Tan precisos són, de vegades, que algunes de les empreses decideixen de planificar llurs cicles pensant en la inversió en noves instal·lacions i material, tot per tal de preveure el posterior augment de les vendes. A Vila Musach **“són temporades de més llarga durada”**; i per tal de poder estar al dia la reinversió ha de fer-se en altres termes: **“Abans era més forta i més important perquè necessitaves màquines molt sofisticades. Ara hi ha moltes empreses i s'ha d'anar més de cara als acabats i a un tipus de feina més especialitzada.”** Un altre dels problemes que també ha preocupat els professionals del mercat de la fusta ha estat la dificultat, cada cop més present, de trobar matèries primeres: **“Nosaltres treballem amb fusta massissa, i no tenim tants problemes de proveïment com de qualitat”**, la qual cosa exigeix un procediment ben selectiu: **“En aquests casos s'ha de seleccionar molt per tal de veure la fusta i de triar-la. Normalment treballem amb proveïdors que ja coneixem de temps i en els quals ja hi tenim una confiança dipositada. Quan es tracta d'un proveïdor nou, vaig a veure la fusta personalment.”**

Les implicacions ecològiques i les actuals exigències ambientals comporten així mateix tot un seguit d'actituds i de responsabilitats a seguir per part de l'empresa: **“La fusta no té massa problema, però els vernissos, sí, i ho hem solucionat emprant un determinat tipus de filtre de carboni. Quan aquests filtres s'han de canviar, ve a recollir-los una empresa dedicada a les deixalles industrials, i el mateix succeeix amb els aglomerats.”**

El futur de Vila Musach sembla prou garantit. Tot el nucli familiar hi ha treballat per tal de finançar-lo: el pare i fundador, Jaume Vila; la mare, Antònia Baucells; Andreu Vila Baucells i la seva esposa, Antònia Duran, que **“hi ha estat implicada durant molts anys”**, i també Judit Vila Baucells, que segueix treballant-hi **“i té molta il·lusió per a continuar.”**

**“L’ofici és al taller:
a les escoles s’aprèn
però per a la pràctica,
s’ha de tornar a
començar”**

Andreu Vila Baucells - Sant Miquel de Balenyà (Osona)